

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Method) เพื่อศึกษาแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาของอาจารย์วิทยาลัยครุภาคใต้ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดทางปรัชญาการศึกษา กับบุคลิกภาพของอาจารย์วิทยาลัยครุภาคใต้ โดยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นดังนี้

1. ตัวอย่างประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ อาจารย์ที่สอนในวิทยาลัยครุภาคใต้ ในปีการศึกษา 2525 ซึ่งลุ่มมาจากวิทยาลัยครุทุกแห่ง แห่งละ 40 เปอร์เซ็นต์¹ โดยวิธีลุ่มแบบง่าย เป็นตัวอย่างประชากรจำนวน 255 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในแต่ละวิทยาลัยครุ

วิทยาลัยครุ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ยะลา	115	46
สงขลา	195	78
นครศรีธรรมราช	140	56
ภูเก็ต	105	42
สุราษฎร์ธานี	82	33
รวม	637	255

¹เทียบเป็นร้อยละโดยประมาณจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Daryle W. Morgon, "Determining Sample Size for Research Activities," Educational and Psychological Measurement. 30 (Autumn 1970) : 608.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นแบบสำรวจแนวคิดทางปรัชญาการศึกษา และบุคลิกลักษณะของครู ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

1.1 ตอนที่ 1 ถ้ามเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสำรวจ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบรวม 4 ข้อ ซึ่งถ้ามเกี่ยวกับ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน

1.2 ตอนที่ 2 เป็นแบบสำรวจเกี่ยวกับแนวคิดทางปรัชญาการศึกษา 5 สัทธิ คือ สัจธรรมนิยม นิรันตรนิยม พิพัฒนาการนิยม ปฏิรูปนิยม และอัตถิภาวนิยม ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาหนังสือและบทความเกี่ยวกับปรัชญาการศึกษาทั้ง 5 สัทธิ ลักษณะแบบสำรวจในตอนที่ 2 นี้เป็นแบบเลือกตอบ และมีคำตอบให้เลือกตอบข้อละ 5 ข้อย่อย โดยที่แต่ละข้อย่อยจะเป็นแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาแต่ละสัทธิ คำถามในตอนที่ 2 มี 31 ข้อ ถ้ามเกี่ยวกับแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาแต่ละสัทธิใน 4 ด้านคือ

แนวคิดทางด้านความหมายการศึกษา 6 ข้อ รวม 30 ข้อย่อย

แนวคิดทางด้านจุดมุ่งหมายการศึกษา 5 ข้อ รวม 25 ข้อย่อย

แนวคิดทางด้านองค์ประกอบของการศึกษา 14 ข้อ รวม 70 ข้อย่อย

แนวคิดทางด้านกระบวนการเรียนการสอน 6 ข้อ รวม 30 ข้อย่อย

การเรียงลำดับข้อของคำถามตอนที่ 2 นี้ เรียงตามแนวคิดทางด้านปรัชญาการศึกษาเป็นด้าน ๆ ไป แต่ไม่ได้ระบุให้ทราบว่า จากข้อใดถึงข้อใด เป็นแนวคิดทางด้านใด การเรียงลำดับข้อ ผู้วิจัยเรียงดังนี้

ความหมายการศึกษา ข้อ 1- 6

จุดมุ่งหมายการศึกษา ข้อ 7-11

องค์ประกอบของการศึกษาแยกออกเป็น

หลักสูตร ข้อ 12-14

ครู ข้อ 15-18

นักเรียน ข้อ 19-22

โรงเรียน ข้อ 23-25

กระบวนการเรียนการสอน ข้อ 26 -30

1.3 ตอนที่ 3 เป็นแบบสำรวจบุคลิกภาพ The Sixteen Personality Factor Questionnaire (16 PF) ของ เรย์มอนด์ บี คาเทล (Raymond B. Cattell) รูปแบบ B ซึ่งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิติมา ประติตติก ได้นำมาแปลและเรียบเรียงขึ้นเป็นภาษาไทย ลักษณะของแบบสำรวจบุคลิกภาพนี้ มีข้อคำถามเกี่ยวกับบุคลิกภาพ 16 ประการ ในองค์ประกอบ A, G, I, L, N, Q₁, Q₂ และ Q₃ แต่ละองค์ประกอบมีข้อคำถาม 10 ข้อ องค์ประกอบ B, C, E, F, H, M, O และ Q₄ แต่ละองค์ประกอบมีข้อคำถาม 13 ข้อ รวมเป็นข้อคำถามทั้งหมด 184 ข้อ และยังมีข้อคำถามที่ไม่คิดคะแนนอีก 3 ข้อ คือ ข้อ 1. "ข้าพเจ้ามีความเข้าใจในคำชี้แจงการทําแบบทดสอบเป็นอย่างดีแล้ว" ข้อ 2. "ข้าพเจ้าพร้อมที่จะตอบคำถามแต่ละข้ออย่างจริงจังที่สุดเท่าที่จะทำได้" ข้อ 187. "ข้าพเจ้าแน่ใจว่าไม่มีคำถามใดซึ่งข้าพเจ้าไม่ได้ตอบอย่างเหมาะสม" รวมข้อคำถามทั้งหมด 187 ข้อ มีคำตอบให้เลือกข้อละ 3 ข้อย่อย การเรียงลำดับข้อคำถามเรียงคละกันไป

รายละเอียดเกี่ยวกับบุคลิกภาพทั้ง 16 องค์ประกอบ มีดังต่อไปนี้

องค์ประกอบ A ค่อนข้างเก็บตัว-ชอบออกสังคม แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (A⁺) เป็นบุคคลที่ชอบออกสังคม (Outgoings) สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ดี มีความอบอุ่นเป็นกันเอง ให้ความร่วมมือดี ปรับตัวได้ดี และไม่เดือดร้อนต่อคำวิพากษ์วิจารณ์

ผู้ที่ได้คะแนนน้อย (A⁻) เป็นบุคคลที่มีลักษณะค่อนข้างเก็บตัว (Reserved) ซ่าเย็น ชอบอยู่คนเดียว ชอบให้งานตำหนิไปอย่างถูกต้อง

องค์ประกอบ B เฉลียวฉลาด-ฉลาดน้อย แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (B⁺) เป็นบุคคลที่เฉลียวฉลาด (More Intelligent) สามารถเข้าใจแนวความคิดได้เร็ว เสียบแหลม

ผู้ที่ได้คะแนนน้อย (B⁻) เป็นบุคคลที่มีความฉลาดน้อย (Less Intelligent) เรียนรู้และเข้าใจช้า

องค์ประกอบ C อารมณ์อ่อนไหว-อารมณ์มั่นคง แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (C^+) เป็นบุคคลที่มีอารมณ์มั่นคง (Emotionally Stable) เชื่อกเป็น มองชีวิตตามความเป็นจริง สามารถรักษาขวัญของกลุ่มได้มั่นคง

ผู้ที่ได้คะแนนน้อย (C^-) เป็นบุคคลที่มีอารมณ์อ่อนไหว (Affected by Feeling) โกรธง่าย และไม่ค่อยยอมรับความจริง

องค์ประกอบ E ถ่อมตน-ชอบแสดงออก แบ่งออกเป็น 2 ระดับ

ผู้ที่ได้คะแนนสูง (E^+) เป็นบุคคลที่ชอบแสดงออก (Assertive) มีความมั่นใจในตนเอง มีกฎที่เคร่งครัดสำหรับตนเอง ชอบชี้แจงในสิ่งที่ตนเองมั่นใจ

ผู้ที่ได้คะแนนน้อย (E^-) เป็นบุคคลที่มีลักษณะถ่อมตน (Humble) มักจะเป็นคนยอมผู้อื่น ใจดี พร้อมทั้งจะประพฤติตนตามแบบแผน

องค์ประกอบ F ทำตามสบาย-ระมัดระวังตัวอยู่เสมอ แบ่งออกเป็น 2

ระดับ คือ

ผู้ทำคะแนนได้สูง (F^+) เป็นบุคคลที่มีลักษณะตามสบาย (Happy-go-Lucky) ว่องไว ง่ายคุย และเปิดเผย

ผู้ทำคะแนนได้น้อย (F^-) เป็นบุคคลที่มีลักษณะเคร่งขรึม (Sober) จริงจัง ระมัดระวัง นำเชื่อถือ

องค์ประกอบ G ไม่ค่อยมีพิธีรีตอง ปล่อยตามสะดวก-ชอบพิจารณาไตร่ตรองเพื่อความรอบคอบ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

ผู้ทำคะแนนได้สูง (G^+) เป็นบุคคลที่ื่อตรงต่อหน้าที่ ต่อการงานสูง (Conscientious) เป็นคนมีแผนงาน ขยัน และพากเพียร มีความรอบคอบและพิจารณาไตร่ตรองในการทำงาน

ผู้ทำคะแนนได้น้อย (G^-) เป็นบุคคลที่ไม่ค่อยมีพิธีรีตอง ปล่อยตามสะดวก (Expedient) ทำงานไม่มีแผนงาน และไม่รอบคอบ

องค์ประกอบ H กล้าสังคม-ช้อาย แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

ผู้ที่ทำคะแนนได้สูง (H^+) เป็นบุคคลที่กล้าเสี่ยง (Venturesome) กล้าหาญ ชอบเข้าสังคม ชอบลองของใหม่ ๆ

ผู้ที่ทำคะแนนได้น้อย (H^-) เป็นบุคคลที่ช้อาย (Shy) มักมีความรู้สึกด้อย พุด และแสดงออกช้า ไม่ชอบอาชีพที่ต้องติดต่อกับคน

องค์ประกอบ I สติใจเข้มแข็ง-ใจอ่อน แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

ผู้ที่ทำคะแนนได้สูง (I^+) เป็นบุคคลที่ใจอ่อน (Tender-Minded) มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย ต้องการความช่วยเหลือ และความเห็นใจจากผู้อื่น ต้องพึ่งพาคนอื่น

ผู้ที่ทำคะแนนได้น้อย (I^-) เป็นบุคคลที่มีสติใจเข้มแข็ง (Tough-Minded) จริงจังต่อชีวิต มีความรับผิดชอบ พอใจในตนเอง มักจะทำในสิ่งที่เห็นว่าเป็นไปได้ และเป็นความจริง

องค์ประกอบ L ใจกว้างใจคนง่าย-ระแวง แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

ผู้ที่ทำคะแนนได้สูง (L^+) เป็นบุคคลที่ไม่ไว้ใจใคร (Suspicious) ระแวง ปิดกั้นแต่ความคิดเห็นของตนเอง สันใจแต่ตัวเอง เป็นสมาชิกที่ไม่ดีของกลุ่ม

ผู้ที่ทำคะแนนได้ต่ำ (L^-) เป็นบุคคลที่ใจกว้างใจผู้อื่น (Trusting) ง่าย-จริง ไม่ชอบการแข่งขัน เข้ากับคนอื่นได้ดี เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม

องค์ประกอบ M ช่างฝัน-ปฏิบัติตามความเป็นจริง แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

ผู้ที่ทำคะแนนได้สูง (M^+) มักเป็นบุคคลที่ช่างฝัน (Imaginative) มีแรงจูงใจในตนเอง ไม่สนใจที่จะปฏิบัติตามแบบแผน

ผู้ที่ทำคะแนนได้น้อย (M^-) มักเป็นบุคคลที่นิยมทำในสิ่งที่ปฏิบัติได้จริง (Practical) มักสนใจกับรายละเอียดในภาวะฉุกเฉิน สามารถปฏิบัติงานได้โดยไม่อารมณ์เสีย บางครั้งก็ขาดจินตนาการ

องค์ประกอบ N ตรงไปตรงมา - ชอบใช้เทคนิคพลิกแพลง แบ่งออกเป็น

2 ระดับ คือ

ผู้ที่ทำคะแนนได้สูง (N^+) มักเป็นบุคคลที่คล่อง (Shrewed) ชาญวิเคราะห์ รู้จักใช้เทคนิคพลิกแพลงในการแก้ปัญหา

ผู้ที่ทำคะแนนได้น้อย (N^-) มักเป็นบุคคลที่เปิดเผย ตรงไปตรงมา (Forthright) เป็นคนเรียบ ๆ ง่าย ๆ และไม่ค่อยมีเล่ห์เหลี่ยม

องค์ประกอบ O ไม่วิตกกังวล-วิตกกังวล แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

ผู้ที่ทำคะแนนได้สูง (O^+) มักเป็นบุคคลที่มีแต่ความหวาดหวั่น (Apprehensive) มักมีความวิตกกังวลในปัญหาต่าง ๆ อย่างเด็ก ๆ ขาดความรู้สึกปลอดภัย และมีความวิตกกังวลสูง

ผู้ที่ทำคะแนนได้น้อย (O^-) มักเป็นบุคคลที่มีประสาทมั่นคง (Placid) มีวุฒิภาวะ มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่วิตกกังวล

องค์ประกอบ Q_1 อนุรักษ์นิยม-ชอบทดลอง แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

ผู้ที่ทำคะแนนได้สูง (Q_1^+) มักเป็นบุคคลที่สนใจในเรื่องที่ต้องมีการทดลอง (Experimenting) ชาญสงสัยและช่างถาม ไม่ว่าจะเรื่องใหม่หรือเก่า อดทนต่อความไม่สะดวก และการเปลี่ยนแปลง

ผู้ที่ทำคะแนนได้น้อย (Q_1^-) มักเป็นบุคคลที่หัวเก่า (Conservative) เชื่อมั่นในสิ่งที่ตนเชื่อ และสิ่งที่ตนได้รับการสั่งสอนมา ต่อด้าน และพยายามประวิงการเปลี่ยนแปลง มักไม่สนใจการใช้ความคิดวิเคราะห์

องค์ประกอบ Q_2 ถือกลุ่มเป็นหลัก-ถือการตัดสินใจของตนเองเป็นหลัก แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

ผู้ที่ทำคะแนนได้สูง (Q_2^+) มักเป็นบุคคลที่ถือการตัดสินใจของตนเองเป็นหลัก (Self-sufficient) เคยชินกับการทำงานตามวิธีของตน เจ้าความคิด ไม่ต้องการความช่วยเหลือจากผู้อื่น

ผู้ที่ทำคะแนนได้น้อย (Q_2^-) มักเป็นบุคคลที่ชอบทำงานหรือตัดสินใจร่วมกับคนอื่น (Group-Dependent) ขึ้นอยู่กับการยอมรับของสังคมหรือหมู่คณะ เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่ม

องค์ประกอบ Q_3 ไม่ค่อยสำรวจ-สำรวจ แบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

ผู้ที่ทำคะแนนได้สูง (Q_3^+) มักเป็นบุคคลที่มีการควบคุมอารมณ์และพฤติกรรมของตนเองได้ดี (Controlled) สำรวจ สำนึก และเอาใจใส่ต่อสังคม

ผู้ที่ทำคะแนนได้น้อย (Q_3^-) มักเป็นบุคคลที่ไม่ค่อยจะควบคุมตนเอง ไม่สำรวจขาดวินัย (Undisciplined Self-Conflict) มีความขัดแย้งในตัวเอง ปรับตัวได้ไม่ดี

องค์ประกอบ Q_4 ไม่ตั้งเครียด-เอาจริงเอาจัง แบ่งออกเป็น 2 ระดับ

คือ

ผู้ที่ทำคะแนนได้สูง (Q_4^+) มักเป็นบุคคลที่เอาจริงเอาจัง (Tense) ตื่นเต้น ตกใจ และหงุดหงิดง่าย มีความคับข้องใจ และใจร้อน

ผู้ที่ทำคะแนนได้น้อย (Q_4^-) มักเป็นบุคคลที่ไม่ตั้งเครียด (Relaxed) อารมณ์เย็น รักสงบ แต่ถ้ามีความพอใจในสถานการณ์ต่าง ๆ มาก ก็อาจนำไปสู่ความเกียจคร้าน

2. การสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้มีรายละเอียดในการจัดทำดังนี้

คำถามตอนที่ 1 ถามลักษณะภาพของผู้ตอบแบบสำรวจ ซึ่งผู้วิจัยสร้างจากคำถามว่า เอกสารการวิจัยต่าง ๆ และปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

คำถามตอนที่ 2 ถามแนวคิดทางด้านปรัชญาการศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้า หนังสือ และบทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่เกี่ยวกับปรัชญาการศึกษา สาระถณนิยม นิรันดรนิยม พัฒนาการนิยม ปฏิรูปนิยม และอัตถิภาวนิยม อย่างกว้างขวาง

2. จากขั้นตอนในข้อ 1 ผู้วิจัยทำเอกสารเปรียบเทียบปรัชญาการศึกษาทั้ง 5 สัทธิขึ้น โดยแยกหัวข้อในการเปรียบเทียบเป็น 4 หัวข้อ คือ ความหมายการศึกษา จุดมุ่งหมายการศึกษา องค์ประกอบของการศึกษาและกระบวนการเรียนการสอน

3. จากข้อความเปรียบเทียบในข้อ 2 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสำรวจแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาต้นแบบขึ้น

4. นำแบบสำรวจแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาให้นิสิตปริญญาโท ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 10 คน (รายชื่อในภาคผนวก) ที่เรียนปรัชญาการศึกษาเป็นวิชาโท แก้อไขและให้ข้อเสนอแนะ

5. ผู้วิจัยนำแบบสำรวจจากการแก้อไขในครั้งที่ 1 ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษากรุณาให้คำแนะนำแก้อไข และให้ข้อเสนอแนะ

ศัถามตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจคุณภาพของศัถาม ซึ่งผู้ช่วยศัถรา-จารย์ ดร.กิติมา ปรตติลภ ได้แปลและเรียบเรียงขึ้นเป็นภาษาไทยมาใช้ แล้วนำมาหาค่าความเที่ยง (โปรดดูหน้า 72)

3. การตรวจสอบความตรงของแบบสำรวจ

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสำรวจที่ได้แก้อไขปรับปรุงแล้ว ให้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านปรัชญาการศึกษา จำนวน 4 ท่าน ตัดสินความตรงของแบบสำรวจ ผู้เชี่ยวชาญทั้ง 4 ท่าน คือ

1. ศัถราจารย์ ดร.วิทย์ วิศทเวทย์ ภาควิชาปรัชญา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. รองศัถราจารย์ ดร.ไพฑูรย์ สิ้นลารัตน์ ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุ-ศัถรา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. ผู้ช่วยศัถราจารย์ ศุภร ศรัลั่น ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

4. ผู้ช่วยศัถราจารย์ อมร โสภณวิเชษฐ์วงศ์ ภาควิชาพื้นฐานทั่วไป วิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

4. การหาค่าความเที่ยงของแบบสำรวจ

ผู้วิจัยได้นำแบบสำรวจที่ได้แก้อไข ปรับปรุงสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้กับอาจารย์ในวิทยาลัยครุฑเกิด วิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี จำนวน 20 คน ที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากรเพื่อหาค่าความเที่ยงของแบบสำรวจโดยวิธีสลับซ้ำ วันระยะการทดลองครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 ห่างกัน 20 วัน แล้วคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากผลคูณของคะแนนแบบของ เพียร์สัน

(ดูสูตรได้จากภาคผนวก)

ผลปรากฏว่าค่าความเที่ยงของแบบสำรวจแนวคิดทางปรัชญาการศึกษามีดังนี้

1. ลำดับนิยม	=	0.262
2. นิรันดรนิยม	=	0.873
3. พิพัฒนาการนิยม	=	0.744
4. ปฏิรูปนิยม	=	0.785
5. อดทนถาวรนิยม	=	0.773

ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบบุคลิกภาพมีดังนี้

องค์ประกอบ A	=	0.787
องค์ประกอบ B	=	0.129
องค์ประกอบ C	=	0.539
องค์ประกอบ E	=	0.850
องค์ประกอบ F	=	0.608
องค์ประกอบ G	=	0.844
องค์ประกอบ H	=	0.927
องค์ประกอบ I	=	0.581
องค์ประกอบ L	=	0.695
องค์ประกอบ M	=	0.622
องค์ประกอบ N	=	0.311
องค์ประกอบ O	=	0.678
องค์ประกอบ Q ₁	=	0.670
องค์ประกอบ Q ₂	=	0.887
องค์ประกอบ Q ₃	=	0.837
องค์ประกอบ Q ₄	=	0.794

ค่าความเที่ยงของแบบสำรวจบุคลิกภาพทั้งหมด = 0.783

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสำรวจไปให้ผู้ใกล้ชิดในวิทยาลัยครุยะลา วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครูภูเก็ต และวิทยาลัยครูสุราษฎร์ธานี เป็นผู้แจกและรวบรวมแบบสำรวจ แล้วส่งมาให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์

แบบสำรวจที่ส่งไปทั้งสิ้นจำนวน 255 ฉบับ ได้คืนมา 246 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.47 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ตอบแบบสำรวจ จำแนกตามวิทยาลัยครู

วิทยาลัยครู	ส่ง	คืน	ร้อยละ
ยะลา	46	44	95.65
สงขลา	78	76	97.43
นครศรีธรรมราช	56	53	92.86
สุราษฎร์ธานี	42	41	97.62
ภูเก็ต	33	32	96.97
รวม	255	246	96.47

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำคะแนนที่ได้จากแบบสำรวจมาคำนวณหาค่าต่าง ๆ ทางสถิติ โดยอาศัยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ณ สถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลแสดงสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสำรวจในด้าน เพศ อายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการสอน เสนอเป็นตารางหาค่าความถี่ ร้อยละ ประกอบคำบรรยาย ทั้งนี้ ค่าร้อยละใช้จุดทศนิยม 2 ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ข้อมูลแนวคิดทางด้านปรัชญาการศึกษา ตรวจสอบให้คะแนนโดยแยกออกเป็นแต่ละสัทธิปรัชญาการศึกษา และแต่ละสัทธิปรัชญาการศึกษาแยกให้คะแนนเป็น 4 ด้าน คือ

ด้านความหมายการศึกษา จุดมุ่งหมายการศึกษา องค์กรประกอบของการศึกษา และกระบวนการเรียนการสอน แล้ววิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้จุดทศนิยม 4 ตำแหน่ง เพื่อให้ได้ค่าที่ละเอียดแน่นอนกว่าทศนิยม 2 ตำแหน่ง

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับบุคลิกภาพตรวจให้คะแนนตามกระดาษตรวจคำตอบ (Key) คำตอบที่ถูกต้องจะได้ 2 คะแนน คำตอบที่อยู่กึ่งกลางจะได้ 1 คะแนน และคะแนน 0 สำหรับคำตอบที่ผิด ยกเว้นองค์ประกอบ B ที่ให้คะแนน 1, 0 คะแนนของบุคลิกภาพแต่ละองค์ประกอบจะนำไปหาค่าสหสัมพันธ์กับแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาแต่ละสัทธิ โดยใช้ Pearson's product moment correlation จากนั้นจึงนำมาหาความสัมพันธ์ระหว่างชุดของตัวแปรปรัชญาการศึกษากับชุดของตัวแปรบุคลิกภาพ โดยใช้ canonical correlation

คุรุณย์วิทยทรัพย์ากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย